

מסורת הש"ס

(א) [עירובין נד: ב"ב עז:],
(ב) [עי' תוס' מגילה ז. ד"ה
נאמרה], (ג) [מגילה ז.],
(ד) [מנחות ק.], (ה) [אלה מין
אילה קאמר כ"א ב"רש"י
שבע"י],

תורה אור השלם

1. לְמַנְצָה עַל אֵילַת
הַשָּׁחַר מִזְמוֹר לְדָוִד:
תְּהִלִּים כ"ב א

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אישתא כו'
של ימות החורף
המחממת את החולה:

רבינו חננאל

יִצְחָק קָשָׁה נִמְצָא מֵתוֹ וְנִסְמָנוּת מֵהָ עֵשָׂה
יִצְחָק מִמֶּה שֶׁלֹּא לָמַד: **וּסְמִינָיו** **וּסְמָא**
יִצְחָק שָׁל **טַעַמָא** עָלָם שְׂגוּבִילִים אִינוּ מִטְטִין
חֹמֶר כּוֹתֵל יֶשֶׁן קָשָׁה לְגַבְלוֹ יוֹתֵר
מִטְטִין שֶׁל עֵפֶר חֲדָשׁ: **מֵאֵי טַעַמָא**
דְּרַבִּי דְּלֹאמֵר מִימּוֹר שֶׁל חֲמֵה מִפְּנֵי:
אִילָנָה זוֹ. לֹא דְּוֹקֵא נֶגֶט שְׁהָרִי אִין
קָרִינִים לְנִקְבֵיהָ (א) **לִמָּה נִמְשָׁלָה**
אֲסִיפֵר חֲלָאִין בְּמִסָּה' מִגִּילָה (טו:
אֲסִיפֵר דְּלֹאסְתֵּר מִגִּילָה מִמּוֹמֵר וְזוֹ
כִּיּוֹן שֶׁהִגִּיעָה לְבִית הַזֵּלָמִים נִסְתַּלְקָה
הַיִּמְנָה שְׂכִינָה אֲמֵרָה אֵלֵי אֵלֵי לָמָּה
עֻזְבָּתִי: הַיִּנְחָא לִמָּה: פְּלוּגָה
בְּמִסְתָּמָה מִגִּילָה (דבָר א.) אִיכָא לִמְאֵן
דְּלֹאמֵר מִטְמָאֵה אֵת הַיִּידִים וְאִיכָא
לִמָּה דְּלֹאמֵר מִטְמָאֵה אֵת הַיִּידִים
לֵאלּוֹ סָפֵר הַיָּא: מוֹקִיִּים אֵת **כְּרִבִּי**
בְּנִימִין בִּר יִפֹּת כְּלוּמֵר דְּרִישׁ לְהֵאֵי
שֹׁחַר כֵּר' בְּנִימִין בִּר יִפֹּת: לִמָּה נִמְשָׁלָה
פְּתִלְתָן שֶׁל לִיָּקִיִּים כו'. דֵּהֲאֵי שֹׁחַר
לָשׁוֹן פְּתִלָּה אֵת דְּרִישׁ לֵיה כְּמוֹ רֹחוֹ
בְּקִרְבִּי אֲשַׁחֲרֵךְ (יִשְׁעִיה כו') מִלְּמִנְחָה עַל
הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא כְּאִלְתָּה שֶׁכִּי שִׁמְדָּתָה
קָרְנֵיהָ מִפְּצִילָתָה בְּזֵל שֶׁהָ וְשֶׁהָ נוֹסֶפֶת
כִּי פִיגוֹל אֲחַד: אִימָא אִינְיִילָא מֵהָ

הרהורי עצירה. תאזת נשים קשים להכחיש את כשרו יותר מגופו של מעשה: **ריחא דנישלא.** המריח בשר עלי קשה לו ריח מאל שמתאוה לו: **שיליה דקייטא.** אלול שהוא סוף הקיץ קשה מקייטא. קשה חומו מהחם הקיץ של תמוז לפי שכבר נתחמם כל הארץ וגוף הבשריות בחום המים שטבר עליו חמם מחמם

הרהורי עבירה קשו
דבישראל שילהי דק
וסימנך תנורא שגירא
מדקייטא וסימנך
בעתיקתא קשיא מחה
סינא א"ר אבהו מ"ט
על אילת השחר מה א
לכאן ולכאן אף שחח
א"ר זירא למה נמשל
לך ⁶מה אילה רחמה
כל שעה ושעה כשע
היתה חביבה על אחי
כשעה ראשונה א"ר א
לשחר לומר לך מה ש
אסתר סוף כל הנס
⁷ניתנה לכתוב קא אמר
אסתר ניתנה לכתוב א
לא ניתנה לכתוב מא
לה כר' בנימין בר יפת
רבי בנימין בר יפת
נמשלו תפלתן של צדי
מה אילה זו כל זמן ש
אף צדיקים כל זמן ש
נשמעת: שחמו את ה
בשאר ימות השנה לא
אלא ביום הכפורים
הכי קאמר וביום ה
ברקאי הורידו כ"ג לבי
דרבי אבין לא זו ב
מליקת העוף וקמיצת
בשלמא עולת העוף מא

קא סלקא דעמיה הורידו כהן גדול לבית הטבילה סיפא דמתניתין הוא
וציוס שטעו לשחוט את התמיד בבילה קאמר הורידו כ"ג לבית הטבילה
נשחוט תמיד אחרי הטבילה אימת הוא האי טעות: אי יומא בשאר
ימות השנה. דלאו ויהי"כ ובקוף אחד מן ההדשים כשהלכנה נומחת
סמוך לעלות השחר: לא סגי דלאו כהן גדול. לא דיי עבודה שאר
ימים דלאו בכהן גדול: מאור הלכנה מי איכא. לנמוח סמוך לשחר:
ה"כ וציוס השפועים כי אמר בם דבר בראי' כו'. והואילואו לבית השפיעה
מסקנא דמילתא הוא והורידו כ"ג מילתא בצפיה נפשיה היא ומהדר
לאורוי' בסדר עבודה דיוה"כ והכי קאמר כשהרואה אומר בראי' היו
מורידין כ"ג ציוה"כ לבית הטבילה שחרית: לא זו בלבד. לא זבח לצד
ששחט בבילה אמרו ישרף: אלא אף מליקת העוף וקמילת המנהג
בבילה ששרף. דגמרי להו משחיטה דמליקת העוף וקמילת מנהג
במקום שחיתו הצופים הם: מאי דבוח הוא. אי אפשר לבית הטבילה:
הוא

לא מצי לקרוביה אמרינן שפיר עשאום כמי שנטמאו או שאב

אֶלֶּה אִפְּיֵו עוֹלֹת הָעוֹן שֶׁנִּמְלָקָה וּמוֹנָחָה שֶׁנִּקְרָא תַּצֵּא לְבִית הַשְּׂרִיפָה. מִשְׁמַע דְּמִשּׁוֹס דְּנַעֲשׂוּ צִלְיָה וּמִימָה תִּפּוֹק לִיָּה מִשּׁוֹס דְּקִרְבּוֹ קוֹדֶם לְתַמִּיד שֶׁל שַׁחַר וְאַמְרִינָן (לְמַן דָּף לז). מִנִּיין שֶׁלָּא יִהְיֶה דְּבַר קוֹדֶם לְתַמִּיד שֶׁל שַׁחַר דְּכַתִּיב הָעוֹלָה הָעוֹלָה רִאשׁוֹנָה וְכֵן

צפ"ק דערוויצין (דף ג:) דאמר שלמים
ששטען קודם פמיחת דלתות הייכל
פסולין שנאמר ושחקו פתח אהל
מועד ולמה לי קרא חיפוק ליה דקודם
תמיד ששטן דמיון דלא נפתחו דלתות
היכל א"כ לא נשטת התמיד דאע"ג
דלא כמיז ביה ושחקו פתח אהל מועד
משלמים גמרי' דלא לשחוט ליה אלא
זומן שהוא פתוח דתנן דתמיד
(דף ג:) לא היה השוחט שוחט עד
שהיה שומע קול שער הגדול שנפתח
מיהו יש לדמות ההיא כשנפתחו
הדלתות ונשטת התמיד ושוב סוגרו
דלתיים וי"ל דאינטרין קרא למיפסל
משום שחיתא דאי משום קודם התמיד
ההוא דהקטרה דווקא איירי כדמוכח
צ"פ תמיד נשחט (פסחים דף נט.)

ועוד דכוליה קרא דוערך עליה
העולה איירי בהקטרה ועוד אור"י
דהא דלמרא שלא יהא דבר קודם
לתמיד היינו למנוה והכי אימא בהדיא
צ"פ תכלת (מנחות דף מט:) והא דלא
פסלין בשמעתא משום קודם
פתיחת דלתות ההיכל י"ל דלא מיפסל
אלא בשחטה כדכתיב ושחטו אל
במליקה וקמילה לא והשחט למאי
דלמרינן דהעולה עולה ראשונה אינו
אלא למנוה א"כ עליה השלם כל
הקרבנות נמי לא הוה אלף למנוה
ותימה דלמרא בקי"פ אלו דברים (פסחים
דף עג:) שחטו וגודע שמשכו הצעלים
את ידם י"א לבית השריפה ואי אמרת
לא צעי עקירה פסולו מחמת מאי
קא הוי משום דשחטו אחר תמיד
של צין הערבים וכו' הא אמרינן
דלמנוה צעלמא וי"ל אם הקריבו
כשר אל אסור להקריב האימוריס
אחר התמיד והלכי י"א השכר לבית

השריפה וא"ת ויעלה וילין אותו בראשו של מזבח ויש לומר דסבר כחמ"ד לינה מועלת בראשו של מזבח דפלוגמא דאמוראי היא צפרק המזבח מקדש (זבחים דף פז.) ודילמא הווא אמורא דאמר התם לא זבעי עקירה סבר כוותיה ואם תאמר אחתי אחאי יא לא זבית השריפה משתרי בשר צוריקת דם בלא הקטרת אימורים דכיון דלא אפשר להקטירם יומא עשאום כמי שנטמאו או שאבדו וכי האי גוונא קאמר בצר"פ תמיד נשחט (פסחים דף נט.) לר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן צבוקא דאמר תמיד נשחט כפורים כל ימות השנה טובל ומייטי כפרתו לאחר התמיד ואוכל בן צבוקא לערב וקאמר התם דלמניה בראשו של מזבח ופריך מנחי כל כהה דלא תאקטירי איצרים לא תמאכלי בשר וכו' עד שעשאום כמי שנטמאו אימורים או שאבדו וי"ל שאני הכא דכיון דמשכו הצעלים את ידם לא חזו מעיקרא אימורים להקריבה הלכך לא משתרי בשר צוריקת דם לחודיה אבל התם כיון דהוה מחוי להקריבו קודם התמיד אע"פ שהממין עד אחר התמיד והשתא נמי התם דשטמו וודע שמשכו הצעלים ידם אסור לזרוק הדם ולרבי יוחנן בן צבוקא לית ליה ההיא גזירה ולפי מירוך זה דכל מה שמקשה ריב"א דצפרק התכלת (מנחות דף מט:) משמע דאינו תמיד של שחר או שעבדן אחר תמיד של זין הערבים פסולין והשתא חייס דף סג.) דקאמר ר"ש ושאר כל הזבחים ששחטן על המזבח זומן

שֶׁסָּקָה

דקומץ נמי תנא דס. ומנחה שנקמצה. וא"ת הא אמרינן במנחות (מד, ב) וזריש תענית (ב, ב) ומנחתם ונסכיחם בלילה. כי האי גוונא פריקין בפרק שני דתמורה (יד, א) ומפליג בין מנחת נסכים הנאה

מוסף רע"י

לא זו בלבד אמרו.
תמיד שנשחט כלילה יוצא
לצית השריפה, אלא אף
מליקת העוף וקמיצת
מנחה. ללוא קרבן חשוב
הוא דלץ בלץ בציבור, אם
נעשו כלילה יוצא לצית
השריפה (מנחות ק.).

תום' ישנים

ירמיה רבישאר. גרש שר
שקלה למחרת זו ואזני
פארט יומר מהזולות.
יחזקאל דאבר רב מייא
יחזקאל יצחק ב'ו. מייא
סויל עולמח מורו דומינה
ליכנח מדרבנן זכריה
ליכנח סויל וזמן ומן
[מגילת י, ט] קרלה עפ על
זאנ, אלמח מדרבנן
זכריה ובענין ומן
פסחים חוטין גבדין
מלשון דאמח צבית
בבבלי, **ירמיה**
הירשאי. והקסה רביא
לגלה יל טעמח משוס קריל
לילה, פסיופ ול יחששו
מחש חשיתמ מדר דרש
[לפני ב] טעול ערלה
רשאוה שלג יקדס דבר
זכריה על שחר. וזלורח
מבדו דרלמח לא מייא ראל
בזקורה שרץ לקדס
קריסט המדיר. ואל
לגלוה דלמחנין צפרק
הכמל (ממחוט טח, ט) גבי
אין דאמחנין מעבדין
החופין. ואל יחפול יל
מחנין קודס פסחח
היכול ומלמחנין צפרק
דעירובין [ב, ט] שלמיס
שטמון קריל פסחח היכול
פסלוקין י. ויל שלמיס
בבר קודס שטום תאמח.
אל ימו לא פסליק אלח
שלמיס דוקח דלמיס דבר
פסח אלח מועד אלח ערלה
היפא. ואל"א דמחן תמי
קודס שטום דר שטומע
מחנין שר ברדול פסחח. ויל
מדרבנן. ובמנה שנקבצה
ירמיה **צבית הירשאי.**
מחנין מחנין איריס קמסה
אפילי לא קמסה ומן, ויל
צקדוקה כמל ומן פקח
השריפ, כמל פקח שני
דמחנין [ב, ט] אלח ערלה
מכשיר ליפסל צטולו יוס
ובמחוסר פסורים וצילנה.
ויל לילנה דהמח מייא
עגמול השחר אלח מייא
דבא מייא בשקיעה חממה
קריקן שקיעה הממל על
הקוון נפסל פקח דמח
דמח כ"ד דמשליל במר
הכי קוומן וליפסל
הקוומות השכרלי וצילנה
צטולו יוס ובמחוסר פסורים
וצילנה. אדמח תנח קוומן,
ויל תמח עמלי יוס ממנה,
אלח ש"מ דלמשטויקין
קוומן דרשקיעה הממל
נפסל קוומן, אי לא מייא
תמחנין שטום קריל דקמי
ומוחין עמל משוס עמר, י
וסבא ראל דור נפסל
דמחנין פקח, ויל דמח
תמחנה דורמח דלס דמח
שקיעה הממל דלמחנין
דומח וצילנה [ב, ט] [בבלי]